

Vlaanderen
is omgeving

Vlaamse Overheid, Departement Omgeving
Afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning en –projecten
Milieueffectrapportage
Koning Albert II-laan 20 bus 8
1000 Brussel
T 02/553 80 79
mer@vlaanderen.be
www.omgevingvlaanderen.be

Kwaliteitsbeoordeling van het ‘voorstel tot inhoudsafbakening van het plan-MER en de wijze waarop is omgegaan met de adviezen die daarop zijn verleend’ in het kader van opmaak van het Regionaal Mobiliteitsplan (RMP) voor de vervoerregio Vlaamse Ardennen

Dossiernummer: PLIMOB-11-KW

In het kader van de opmaak van het **Regionaal Mobiliteitsplan (RMP) voor de vervoerregio Vlaamse Ardennen** wordt een **plan-MER** opgemaakt krachtens het ‘Besluit van de Vlaamse Regering van 20 november 2020 over de regionale mobiliteitsplannen met integratie van de milieueffectrapportage’.

1. Opmaak NIA en raadpleging adviesinstanties

Volgens de bepalingen van artikel 6, §2, eerste lid van het bovengenoemde besluit heeft de erkende MER-coördinator een **voorstel van reikwijdte en detailleringsniveau van het plan-MER** (hierna: Nota Inhoudsafbakening of NIA) opgemaakt i.h.k.v. dit RMP.

*Art. 6. § 2. Als er een plan-MER wordt opgemaakt, maakt de erkende MER-coördinator uiterlijk bij de aanvang van de opmaak van het ontwerp-MER tijdens de tweede fase, vermeld in artikel 3, § 2, 3°, b), een **voorstel van reikwijdte en detailleringsniveau van het plan-MER** en met een beschrijving van de te onderzoeken effecten en van de inhoudelijke aanpak van het plan-MER, met inbegrip van de methodologie.*

*De actoren en de adviesinstanties, vermeld in artikel 5, § 2, 2° en 3°, en § 3, worden geraadpleegd over het voorstel tot inhoudsafbakening van het plan-MER, vermeld in het eerste lid. Als dat nodig is, **past de erkende MER-coördinator het voorstel aan na de voormelde raadpleging.***

*De administratie, bevoegd voor milieueffectrapportage, **beoordeelt de kwaliteit van het voorstel tot inhoudsafbakening van het plan-MER en de wijze waarop is omgegaan met de adviezen die zijn verleend. Het plan-MER wordt opgesteld in overeenstemming met de voormelde kwaliteitsbeoordeling.***

In toepassing van artikel 6, §2, tweede lid werd vanuit de vervoerregio Vlaamse Ardennen op 30 januari 2023 een mail verstuurd waarbij de NIA ter advies voorgelegd werd aan de adviesinstanties.

2. Aanpassing van de NIA en kwaliteitsbeoordeling door het Team Mer

2.1 Algemeen

In toepassing van artikel 6, §2, tweede lid heeft de erkende MER-coördinator de NIA na de raadpleging van de adviesinstanties aangepast en via een mail van 24 maart 2023 een aangepaste versie van de NIA (en de tabel met de verwerking van de adviezen) bezorgd aan het Team Mer.

Volgens de bepalingen van artikel 6 §2, derde lid van dat besluit moet het Team Mer een 'kwaliteitsbeoordeling' doen. Deze kwaliteitsbeoordeling betreft niet enkel de **inhoud van de NIA** maar tevens **de wijze waarop is omgegaan met de adviezen**.

Het Team Mer heeft op verscheidene **officieuze vooroverlegmomenten** aangaande de opmaak van de NIA, haar input en opmerkingen reeds gegeven. Deze werden reeds grotendeels verwerkt in de NIA die ter advies werd voorgelegd, zodat redelijkerwijze gesteld kan worden dat deze NIA reeds een eerste officieuze kwaliteitsbeoordeling van het Team Mer heeft gehad. Zo was er o.a. een digitaal overleg op 22 juni 2022 waarop het Team Mer een toelichting gaf aan de MER-coördinatoren van de verschillende RMP's m.b.t. haar suggesties voor het MER na lezing van de eerste dossiers die voor officieus nazicht reeds voorgelegd waren.

2.2. Nota 'verwerking adviezen'

Een nota 'verwerking adviezen NIA' werd bezorgd aan het Team Mer. In die nota worden de adviezen van de **adviesverlenende instanties** opgelijst en besproken. Er wordt ook telkens aangegeven of er een verwerking in de NIA gebeurd is.

3. Methodologische elementen van de milieubeoordeling

3.1 Algemeen

De NIA bevat in hoofdstuk 2.2 een beknopte beschrijving van de inhoud van het RMP.

In hoofdstuk 3 van de NIA worden de methodologische elementen van de milieubeoordeling toegelicht. Het betreft o.a. het afbakenen van het studiebereik (scoping), de diepgang van de milieubeoordeling, een toelichting over de receptorgerichte benadering en een definitie van de referentiesituatie. Het Team Mer verklaart zich akkoord met deze bepalingen.

3.2 Alternatieven

In de NIA wordt gesteld dat het RMP tot stand gekomen is door een iteratief overlegproces waarbij stakeholders en de leden van de vervoerregioraad hun insteek gaven op voorgestelde maatregelen in diverse werkdomeinen. Binnen deze methodiek werden 2 scenario's onderzocht vertrekkende vanuit een alternatieve visie op mobiliteit, i.e. toekomstscenario's gebaseerd op het **concentratie**model en het **raster**model. In de synthesesnota is een concrete uitwerking van de modellen en de resultaten van het onderzoek gebeurd waarin beide modellen met elkaar vergeleken werden. Uit die resultaten blijkt dat de gewenste doelstellingen het best bereikt worden met het concentratiemodel.

In de NIA wordt geargumenteed dat het rastermodel niet als een redelijk alternatief beschouwd wordt. Enkel het eigenlijke RMP gebaseerd op het **concentratie**model zal derhalve verder aan een uitgebreide milieueffectenbeoordeling onderworpen worden.

Het Team Mer verklaart zich akkoord met bovenstaande werkwijze en conclusie.

3.3 Aandachtspunten

Het Team Mer heeft recent reeds enkele ontwerpversies van een MER voor een regionaal mobiliteitsplan doorgenomen. De opmerkingen die het Team Mer formuleerde op een eerste ontvangen ontwerpversie kunnen als dossieroverschrijdende opmerkingen beschouwd worden. Deze opmerkingen werden door het Team Mer op een digitaal overleg op 9 februari 2023 toegelicht aan o.a. de MER-coördinatoren die de MER's opmaken voor de verschillende regionale mobiliteitsplannen. Met deze opmerkingen moet ook rekening gehouden worden bij de opmaak van dit MER.

We geven graag enkele specifieke aandachtspunten mee:

- Zorg er voor dat in het ontwerp-MER de inhoud van het plan (gaande van het 'doelstellingen'-niveau tot het 'concrete acties'-niveau) beschreven wordt en verduidelijk hoe er methodologisch voor gezorgd wordt dat gans dit plan bemeerd wordt.
- Geef in het ontwerp-MER aan welke 'doorwerking' er reeds gebeurd is van het plan-MER naar het RMP toe. Het gaat hier immers om een geïntegreerde procedure, dus idealiter zouden er reeds enkele aanpassingen in het RMP gebeurd zijn o.b.v. het ontwerp-MER.
- Verduidelijk de term 'best case scenario' (gebruikt op pagina 15 van de NIA).
- Verduidelijk wie de MER-coördinator is, Bieke Cloet of Stefan Helsen. Op pagina's 8 en 9 staan daarover tegenstrijdige bepalingen.

4. Thema's

In hoofdstuk 5 van de NIA komen de 4 thema's aan bod (ruimte, mens-gezondheid, biodiversiteit en klimaat) die in het MER behandeld zullen worden.

Mobiliteit wordt niet als afzonderlijk thema opgenomen in het plan-MER. De mobiliteitsgerelateerde plandoelstellingen van het RMP zelf zullen dus niet in het MER beoordeeld worden. Dit is in orde voor het Team Mer.

5. Quickscan

In het plan-MER zullen -op basis van de methodiek voorgesteld in de NIA- de effecten begroot worden van de planingrepen op de verschillende subthema's.

De quickscan die uitgevoerd wordt in voorliggende NIA betreft enkel een eerste beknopte inschatting van de mogelijk aanzienlijke effecten voor elk van de 4 thema's.

6. Eindbeoordeling Team Mer

Alvorens de NIA ter advies verstuurd werd naar de adviesinstanties had het Team Mer reeds deelgenomen aan verschillende vooroverlegmomenten waarop ontwerpversies van de verschillende NIA's besproken werden. Talloze suggesties van het Team Mer werden zo reeds verwerkt in de NIA's, zodat gesteld kan worden dat deze en andere NIA's destijds reeds een officiële kwaliteitsbeoordeling van het Team Mer hadden gekregen.

De adviezen van de adviesinstanties leiden er niet toe dat de essentie van de methodologie gewijzigd zou moeten worden. Het betreft eerder opmerkingen, suggesties en bezorgdheden. Deze worden in de nota 'samenvatting adviezen' terdege besproken en wanneer relevant geacht wordt tevens een aanpassing gedaan in de NIA zelf. Zodoende ligt er nu een aangepaste versie van de NIA voor. Deze versie wordt door het Team Mer beschouwd als zijnde van een goede kwaliteit en een goede richtlijn voor het uitvoeren van het MER zelf.

In toepassing van artikel 6, §2, derde lid van het bovengenoemde besluit van 20 november 2020 beoordeelt het Team Mer de kwaliteit van het voorstel tot inhoudsafbakening van het plan-MER en de wijze waarop is omgegaan met de adviezen die zijn verleend, als correct en volledig. Het plan-MER kan worden opgesteld zoals voorgesteld in de NIA en in overeenstemming met deze kwaliteitsbeoordeling.

Isabel Jacobs

Afdelingshoofd

Afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning en -projecten (GOP)